

JĒZUS – PILNĪGS UPURIS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Ebr 9:15, 1Moz 15:6–21, Jer 34:8–22, Ef 3:14–19, Ebr 7:27, Ebr 10:10, Ebr 9:22–28.

ATMIŅAS PANTS:

“Jo ar vienu upuri Viņš uz visiem laikiem ir padarījis pilnīgus tos, kas tiek darīti svēti” (Ebr 10:14).

Senajam domāšanas veidam ideja, ka vajadzētu kā Dievu pielūgt cilvēku, kas atzīts par vainīgu un kam izpildīts nāvessods pie krusta, bija aizvainojoša. Nedaudzās norādes uz krustu romiešu literatūrā parāda viņu riebumu pret šo domu. Jūdiem ar likumu bija noteikts, ka cilvēks, kas pienaglots pie krusta, ir Dieva nolādēts (5Moz 21:23).

Tāpēc pirmie motīvi, ko mēs atrodam kristiešu katakombu zīmējumos, bija pāvi (domājams, tas simbolizēja nemirstību), dūja, atlēta uzvaras palmas zars un zivs. Vēlāk parādījās arī citas tēmas: Noa šķirsts, Ābrahāms un auna upurēšana Īzāka vietā, Daniēls lauvu bedrē, no zivs mutes izspļautais Jona, gans, kas nes avi vai brīnumu atainojumi, kā, piemēram, paralizētā vīra dziedināšana un Lācara augšāmcelšana. Šie bija glābšanas, uzvaras un rūpju simboli. Turpretī krusts norādīja uz zināmu sakāvi un kaunu. Tomēr tieši krusts kļuva par kristietības simbolu. Pāvils sauca evaņģēliju vienkārši par “krusta vēsti” (1kor 1:8, ESV).

Šajā nedēļā mēs aplūkosim krustu, kā tas atklāts Vēstulē ebrejiem.

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 26. februārī.

Kāpēc bija vajadzīgi upuri?

Ebr 9:15 paskaidro, ka Jēzus kā upura nāves nolūks bija nodrošināt “atpestīšanu no pirmās derības laikā izdarītajiem pārkāpumiem”, lai “aicinātie saņemtu apsolīto mūžības mantojumu”.

Senajos Tuvajos Austrumos derība starp diviem cilvēkiem vai tautām bija ļoti nopietns jautājums. Tas ietvēra solījumu apmaiņu zem zvēresta. Tas ietvēra pieņemumu, ka dievi sodīs tos, kas zvērestu laužīs. Bieži šīs derības tika ratificētas ar dzīvnieka upurēšanu.

Piemēram, kad Dievs slēdza derību ar Ābrahāmu, ceremonija ietvēra dzīvnieka pārgriešanu uz pusēm (1Moz 15:6–21). Abām pusēm bija jāstaigā starp daļām, ar to izsakot savu piekrišanu, ka šie dzīvnieki aino to likteni, kas derību laužīs. Zīmīgi, ka tikai Dievs stāigāja starp dzīvniekiem, lai nodotu Ābrahāmam vēsti, ka Viņš Savu apsolījumu nelaužīs.

Salīdzini 1Moz 15:6–12 un Jer 34:8–22. Ko šie panti māca par derību? _____

Derība ar Dievu deva Israēlam pieeju apsolītajai zemei kā savam mantojumam. Taču tā ietvēra arī baušļus un asins izslacināšanu pār altāri. Šī izslacināšana norādīja uz tās daļas likteni, kas derību laužīs. Tieši tāpēc Vēstulē ebrejiem teikts, ka “bez asins izliešanas nav [grēku] atlaišanas” (Ebr 9:22, burtisks tulkojums).

Kad Israēls lauza derību, Dievs saskārās ar sāpīgu dilemmu. Derība prasīja pārkāpēja nāvi, bet Dievs mīlēja Savus ļaudis. Ja Dievs būtu vienkārši skatījies citā virzienā vai atteicies sodīt pārkāpējus, Viņa baušļi nebūtu piemēroti un šī pasaule nonāktu haosā.

Tomēr Dieva Dēls piedāvāja Sevi kā Aizvietotāju. Viņš nomira mūsu vietā, lai mēs “varētu saņemt apsolīto mūžīgo mantojumu” (Ebr 9:15, 26, ESV; Rm 3:21–26). Tas ir, Viņš paaugstinās Sava likuma svētumu, vienlaikus glābjot tos, kas ir pārkāpuši likumu. Un Viņš to varēja izdarīt tikai ar krusta palīdzību.

Kā mēs varam šeit redzēt, kāpēc likumam ir tik centrāla loma evaņģēlija vēstī? _____

Citādi upuri

Jēzus nāve nodrošināja mūsu grēku piedošanu jeb atlaišanu. Tomēr mūsu grēku atlaišana ietver daudz vairāk nekā tikai soda atcelšanu par derības laušanu. Tā ietver citus tikpat svarīgus elementus. Tāpēc israēliešu upuru sistēmai bija pieci dažāda veida upuri. Katrs no tiem bija nepieciešams, lai izteiktu Kristus krusta nozīmju bagātību.

Izlasi Ef 3:14–19. Kāda bija Pāvila aizlūgšanas vajadzība par ticīgajiem? _____

Uguns upuris (jeb dedzināmais upuris) prasīja, lai viss dzīvnieks tiktu sadedzināts uz altāra (3Moz 1. nod.). Tas pārstāvēja Jēzu, kura dzīvība tika atdota mūsu dēļ. Izpirkšana prasīja Jēzus pilnīgu nodošanos mūsu labā. Kaut arī Viņš bija līdzvērtīgs Dievam, Jēzus “iztukšoja Sevi, pieņemot kalpa veidu” (Fil 2:5–8, ESV).

Labības upuris bija pateicības dāvana par Dieva aizgādību, nodrošinot Savas tautas iztiku (3Moz 2. nod.). Tas arī ainoja Jēzu, “dzīvības maizi” (Jņ 6:35, 48), ar kura starpniecību mums ir mūžīgā dzīvība.

Miera jeb sadraudzības upuris ietvēra kopīgu mielastu ar ģimeni un draugiem, lai atzīmētu Dieva doto labklājību (3Moz 3. nod.). Tas aino Kristu, kura upuris nodrošināja mums mieru (Jes 53:5, Rm 5:1, Ef 2:14). Tas arī uzsver, ka mums ir jāpiedalās Jēzus upurī, ēdot Viņa miesu un dzerot Viņa asinis (Jņ 6:51–56).

Grēka jeb šķīstīšanas upuris nodrošināja grēku izpirkšanu (3Moz 4:1–5:13). Šis upuris uzsvēra dzīvnieka asiņu lomu – kas simbolizēja tā dzīvību –, lai nodrošinātu glābšanu no grēkiem (3Moz 17:11) un norādīja uz Jēzus asinīm, kas mūs glābj no mūsu grēkiem (Mt 26:28, Rm 3:25, Ebr 9:14).

Vainas izpirkšanas upuris (3Moz 5:14–6:7) nodrošināja piedošanu gadījumos, kad nebija iespējama labošana vai atlīdzināšana. Tas stāsta mums, ka Dieva piedošana neatbrīvo mūs no atbildības nodrošināt izlabošanu vai atlīdzināšanu tiem, kam tika izdarīts pāri, ja vien tas bija iespējams.

Svētnīcas upuri māca mums, ka glābšanas pieredze ir kaut kas vairāk nekā tikai Jēzus kā mūsu Aizvietotāja pieņemšana. Mums arī “jāpārtiek” no Viņa, jādalās Viņa svētībās ar citiem un jānodrošina atlīdzība tiem, kam esam izdarījuši pāri.

Jēzus pilnīgais upuris

Izlasi Ebr 7:27 un Ebr 10:10. Kā šajos pantos ir aprakstīts Jēzus upuris? _____

Levītu priesteri – kas bija “daudzi .. kļuvuši par priesteriem, bet nāve tiem neļāva ilgāk palikt” (Ebr 7:23) – tika pretstatīti Jēzum, kas dzīvo mūžīgi un kam ir mūžīga priesterība (Ebr 7:24, 25). Levītu priesteri “katru dienu” (Ebr 7:27) un “katru gadu” (Ebr 9:25) pienesa dāvanas un upurus, kas “nevar padarīt pēc sirdsapziņas pilnīgu” (Ebr 9:9; Ebr 10:1–4).

Tomēr Jēzus pienesa Sevi – “vienu reizi uz visiem laikiem” “vienu upuri” (Ebr 10:10, 12–14), kas šķīsta mūsu sirdsapziņu (Ebr 9:14, Ebr 10:10) un iznīcina grēku (Ebr 9:26). Jēzus upuris ir pārāks par dzīvnieku upuriem, jo Jēzus bija Dieva Dēls (Ebr 7:26–28), kas bez vainas piepildīja Dieva gribu (Ebr 10:5–10).

Jēzus upura apraksts kā tāds, kas ir pienests “vienu reizi uz visiem laikiem”, ietver vairākas svarīgas sekas.

Pirmkārt, Jēzus upuris ir absolūti efektīvs un nekad netiks pārspēts. Levītu priesteru upuri tika atkārtoti, jo tie nebija tik pilnīgi, citādi “upurēšana nebūtu mitējusies, tāpēc ka upurētāji, reiz šķīstīti, neapzinātos vairs nekādus grēkus” (Ebr 10:2).

Otrkārt, visi dažādie upuru veidi atrada savu piepildījumu pie krusta. Tādējādi Jēzus ne tikai šķīsta mūs no grēka (Ebr 9:14), Viņš arī nodrošina grēka izzušanu no mūsu dzīves (Ebr 9:26). Pirms priesteri varēja tuvoties Dievam svētnīcā un kalpot viņu labā saviem līdzilvēkiem, viņiem bija jātiek šķīstītiem un svētītiem jeb iesvētītiem (3Moz 8., 9. nod.). Jēzus upuris šķīsta un iesvēta mūs (Ebr 10:10–14), lai mēs varam tuvoties Dievam ar paļāvību (Ebr 10:19–23) un kalpotu Viņam kā “ķēnišķīgi priesteri” (Ebr 9:14, 1Pēt 2:9).

Visbeidzot Jēzus upuris nodrošina barību mūsu garīgajai dzīvei. Tas nodrošina paraugu, kas mums ir jāvēro un kam jāseko. Tādējādi Vēstule ebrejiem aicina mūs pievērst savas acis Jēzum, īpaši krusta notikumiem, un sekot Viņa vadībai (Ebr 12:1–4, Ebr 13:12, 13).

Krusts ir pamats visiem labumiem, ar ko Dievs mūs apveltī. Tas nodrošina šķīstīšanu no grēka, svētdarīšanu kalpošanai un garīgo maizi augšanai. Kā mēs varam labāk piedzīvot to, kas mums ir dots Jēzū? _____

Krusts un piedošanas cena

Izlasi Ebr 9:22–28. Ko šie panti stāsta jums par Kristus darbu Debesu svētnīcā? ___

Doma, ka Debesu svētnīcai nepieciešama šķīstīšana, piešķir nozīmi Vecās Derības svētnīcas kontekstam. Svētnīca ir Dieva valdīšanas simbols (1Sam 4:4, 2Sam 6:2). Veids, kā Dievs rīkojas ar Savas tautas grēku, ietekmē Viņa valdīšanas taisnīguma uztveri tautā (Ps 97:2). Kā valdnieks Dievs ir Savu ļaužu Tiesnesis, un no Viņa sagaida, ka Viņš būs godīgs, aizstāvēs nevainīgos un nosodīs vainīgos. Tādējādi, kad Dievs piedod grēciniekam, Viņš nes juridisku atbildību. Svētnīca, kas aino Dieva raksturu un vadību, ir aptraipīta. Tas izskaidro, kāpēc Dievs nes mūsu grēkus, kad Viņš piedod (2Moz 34:7, 4Moz 14:17–19; ebreju valodas vārds “piedošana” [nōšē] šajos pantos nozīmē “vest, nest”).

Šo domu ilustrē upurēšanas sistēma israēliešu svētnīcā. Ja cilvēks meklēja piedošanu, viņš pienesa upura dzīvnieku savā labā, izsūdzēja grēkus pār to un to nokāva. Dzīvnieka asinis tika izziestas uz altāra ragiem un izslacinātas tempļa pirmā nodalījuma priekš-kara priekšā. Tādējādi grēks simboliski tika pārnesti uz svētnīcu. Dievs uzņēmās tautas grēkus un pats tos nesa.

Israēliešu sistēma, šķīstot jeb salīdzinot grēkus, notika divās fāzēs. Gada laikā nožē-lojošais grēcinieks nesa upurus uz svētnīcu, kas viņu šķīstīja no grēka, bet pašu grēku pārnesa uz svētnīcu, uz pašu Dievu. Gada beigās Salīdzināšanas dienā, kas bija tiesas diena, Dievs šķīstīja svētnīcu, atrisinot Savu tiesisko atbildību ar grēku pārņemšanu no svētnīcas uz grēkāzi Azazēlu, kas pārstāvēja sātānu (3Moz 16:15–22).

Šī divu fāžu sistēma, ko pārstāvēja divi zemes svētnīcas nodalījumi, kas taisīti pēc Debesu svētnīcas parauga (2Moz 25:9, Ebr 8:5), ļāva Dievam parādīt žēlastību un taisnību vienlaikus. Kas izsūdzēja savus grēkus gada laikā, tie parādīja uzticību Dievam, ievērojot svētu dusu un gavēni Salīdzināšanas dienā (3Moz 16:29–31). Tie, kas neparādīja uzticību, tika “izdeldēti” (3Moz 23:27–32).

Padomājiet, ko jūs piedzīvotu, ja jums būtu jāsaņem taisns sods par saviem grēkiem. Kā šai patiesībai vajadzētu palīdzēt jums saprast, ko Kristus ir jūsu labā paveicis? ___

Tiesa un Dieva raksturs

Izlasi Rm 3:21–26, Rm 1:16, 17 un Rm 5:8. Ko par Dievu atklāj glābšana pie krusta, lai piedotu mūsu grēkus? _____

Mūsu grēku piedošana ietver divas fāzes Jēzus kā starpnieka darbā abos Debesu svētnīcas nodalījumos. Pirmkārt, Jēzus atņēma mums grēkus un pienesā pats tos pie krusta, lai nodrošinātu piedošanu katram, kas Viņam tic (Apd 2:38, Apd 5:31). Pie krusta Jēzus ieguva tiesības piedot ikvienam, kas Viņam tic, jo Viņš ir nesis mūsu grēkus. Viņš ir arī iesācis jaunu derību, kas ļauj Viņam rakstīt Dieva likumu ticīgo sirdīs ar Svētā Gara palīdzību (Ebr 8:10–12, Ec 36:25–27).

Otrā Jēzus kalpošanas fāze sastāv no tiesas, pirmsadventes tiesas, kas no ebreju skatu punkta bija vēl nākotnē (Ebr 2:1–4, Ebr 6:2; Ebr 9:27, 28; Ebr 10:25). Šī tiesa sākas ar Dieva ļaudīm un ir aprakstīta Dan 7:9–27, Mt 22:1–14 un Atkl 14:7. Tās nolūks ir parādīt Dieva taisnību, piedodot Saviem ļaudīm. Šajā tiesā tiks atvērti ziņojumi par viņu dzīvēm, lai tos redzētu viss universs. Dievs parādīs, kas notika ar ticīgo sirdīm un kā viņi pieņēma Jēzu kā savu Glābēju un uzņēma Svēto Garu savā dzīvē.

Runājot par šo tiesu, Elena Vaita rakstīja: “Cilvēks pats nespēj stāties preti šīm apsūdzībām. Dieva priekšā tas stāv grēka aptraipītās drēbēs, atzīdams savus noziegumus. Bet Jēzus, mūsu Aizstāvis, efektīvi aizlūdz par visiem, kas grēku nožēlā un ticībā nodevuši savas dvēseles Viņa apsardzībai. Viņš tos aizstāv un ar Golgātas varenajiem pierādījumiem uzvar apsūdzētāju. Viņa pilnīgā paklausība Dieva baušļiem, pat līdz krusta nāvei, ir Viņam devusi visu varu Debesīs un virs zemes, un Viņš no sava Tēva prasa žēlastību un salīdzināšanu vainīgajam cilvēkam. [...] Bet, saprotot savu grēcīgo stāvokli, mums tajā pašā laikā jāpaļaujas uz Kristu kā mūsu taisnību, mūsu svētošanas un mūsu pestīšanas Klinti. Mēs nespējam atbildēt uz apvainojumiem, ko sātans vērs pret mums. Vienīgi Kristus var ietekmīgi aizlūgt mūsu labā. Viņš var aplūsināt apsūdzētāju ar pierādījumiem, kas dibināti ne uz mūsu, bet uz Viņa paša nopelni.” (“Liecības draudzei” 5. sēj., 471., 472. lpp.)

Kāpēc krusts un Jēzus kalpošana mūsu labā norāda, ka mums vajadzētu raudzīties uz tiesu ar pašāvēību, bet arī ar pazemību un nožēlojošu sirdi? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Laikmetu ilgas” nodaļas “Golgāta” (741.–757. lpp.) un “Ir piepildīts” (758.–764. lpp.).

Profesors Jirži Moskala ir izskaidrojis pirmsadventes tiesas būtību. Dievs “nav tur, lai izliktu manus grēkus kā veikala skatlogā. Tieši pretēji, Viņš norādīs vispirms uz Savu pārsteidzošo, pārveidojošo, spēcīgo žēlastību un visa universa priekšā Viņš kā visas manas dzīves patiesais Liecinieks izskaidros manu attieksmi pret Dievu, manus iekšējos motīvus, domāšanu, darbus, dzīves orientāciju un virzienu. Viņš to parādīs visiem. Jēzus apliecinās, ka es esmu izdarījis daudz kļūdu, ka es esmu pārkāpis Viņa svēto likumu, bet arī ka es nožēloju un lūdzu piedošanu un tiku pārveidots Viņa žēlastībā. Viņš pasludinās: ‘Manas asinis ir pietiekamas grēciniekam Moskalam, viņa dzīves orientācija esmu Es, viņa attieksme pret Mani un citiem cilvēkiem ir silta un nesavtīga, viņš ir uzticams, viņš ir Mans labais un uzticamais kalps.’” (“Toward a Biblical Theology of God's Judgment: A Celebration of the Cross in Seven Phases of Divine Universal Judgment,” *Journal of the Adventist Theological Society* 15 (Spring 2004): p. 155.)

“Gan izglābtajām, gan nekritušajām būtnēm Kristus krusts būs zinātne un dziesma. Būs redzams, ka godība, kas atspīd Jēzus sejā, ir pašuzupurīgas mīlestības godība. Gaismā, kas atspīd no Golgātas, būs redzams, ka sevis aizliedzošas mīlestības likums ir dzīvības likums uz zemes un Debesīs; ka mīlestība, kas “nemeklē savu labumu”, izriet no Dieva sirds un ka Lēnprātīgajā un Pazemīgajā atklājas Tā raksturs, kas mājō gaismā, kurai neviens cilvēks nevar tuvoties.” (Elena Vaita “Laikmetu ilgas” 19., 20. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Cilvēkiem vienmēr ir bijusi tieksme pienest dažādus upurus Dievam apmaiņā pret piedošanu vai glābšanu. Daži piedāvā Dievam varoņdarbus (garus ceļojumus utt.), citi piedāvā kalpošanas dzīvi vai sevis aizliegšanas aktus utt. Kā vajadzētu uz visu šo rīcību raudzīties Jēzus upura un Rakstu gaismā, kas apliecina, ka krusts ir pārtraucis jebkādus upurus (Dan 9:27, Ebr 10:18)?

2. Kāda ir upuru loma ticīgo dzīvē? Ko Jēzus domāja, sakot, ka mums ir jāņem savs krusts un jāseko Viņam (Mt 16:24), vai arī ko domāja apustulis Pāvils ar to, ka mums vajadzētu pienest savu miesu kā “dzīvu, svētu Dievam patīkamu upuri” (Rm 12:1)? Kāda ir saistība starp Jēzus pamācībām (Mt 16:24), Pāvila norādījumiem (Rm 12:1) un Ebr 13:15, 16?